

- h) "proizvodi namijenjeni za hranu za životinje" - krmiva, premiksi, dodaci hrani za životinje, hrana za životinje i svi drugi proizvodi namijenjeni prehrani ili koji se koriste kao hrana za životinje;
- i) "dnevni obrok" - prosjek ukupne količine hrane za životinje, izračunat uz sadržaj vlage od 12%, koji predstavlja dnevnu potrebu životinje određene vrste, dobne kategorije i proizvodnih namjena, koji je potrebit za zadovoljavanje svih njezinih potreba;
- j) "stavljanje na tržište" ili "promet" - držanje proizvoda namijenjenih za prehranu životinja za potrebe prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili bilo koji drugi oblik prometa trećoj strani, bez obzira na to je li naplativ ili ne, te prodaju i druge oblike prometa kao takve;
- k) "subjekt u poslovanju s hranom za životinje" - je fizička ili pravna osoba, registrirana za obavljanje određenih djelatnosti u svezi s poslovanjem s hranom za životinje, odgovorna da osigura nesmetano provođenje odredbi propisa o hrani za životinje unutar poslovanja kojim upravlja;
- l) "poslovanje s hranom za životinje" - poslovni postupak, bez obzira na to je li poduzet zbog ostvarivanja dobiti ili ne, javni ili privatni, u sklopu kojeg se izvršavaju poslovi proizvodnje, prerade, obrade, skladištenja, prijevoza ili distribucije hrane za životinje, uključujući i proizvodnju, preradu ili skladištenje hrane za životinje namijenjene prehrani životinja na vlastitom posjedu;
- m) "pomoćna tehnološka sredstva"- sve tvari, koje se kao takve ne koriste kao hrana za životinje, a namjerno se uporabljavaju pri preradi hrane za životinje ili krmiva, kako bi poslužili u tehnološke svrhe tijekom obrade ili prerade koje mogu prouzrokovati nenamjernu, ali tehnološki neizbježnu prisutnost rezidua tvari ili njihovih derivata u gotovom proizvodu, pod uvjetom da te rezidue nemaju negativan učinak na zdravlje životinja, zdravlje ljudi ili zaštitu okoliša te da nemaju nikakvih tehnoloških učinaka na gotovu hranu za životinje;
- n) "peroralno hranjenje životinja (u daljnjem tekstu: hranjenje životinja)" – unošenje hrane za životinje u probavni trakt životinja preko usta, radi zadovoljenja prehrane životinja i/ili održavanja produktivnosti zdravih životinja;
- o) "životinja koja se koristi za proizvodnju hrane" - bilo koja životinja, koja se hrani, uzgaja ili drži radi proizvodnje hrane za prehranu ljudi, uključujući životinje koje se ne koriste za prehranu ljudi, ali pripadaju životinjskoj vrsti koja se uobičajeno koristi za prehranu ljudi;
- p) "životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane" - bilo koja životinja koja se hrani, uzgaja i drži, ali se ne koristi za prehranu ljudi, poput krznašica, kućnih ljubimaca i životinja koje se drže u laboratorijima, zoološkim vrtovima ili cirkusima;
- r) "krznaši" - životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane, ali se hrane, drže ili uzgaju za proizvodnju krzna i koje se ne koriste za prehranu ljudi;
- s) "kućni ljubimac" - bilo koja životinja koja se ne koristi za proizvodnju hrane, koja pripada životinjskim vrstama koje se hrane, uzgajaju ili drže, te uobičajeno ne koriste za prehranu ljudi;
- t) "mineralna mješavina" - dopunska krmna smjesa koja sadrži najmanje 40% sirovog pepela;
- u) "mliječna zamjenica" – krmna smjesa koja se daje u suhom obliku ili nakon razređivanja u određenoj količini tekućine namijenjena prehrani mladih životinja kao dopuna ili zamjena za post-kolostralno mlijeko ili za hranjenje mladih životinja kao teladi, janjadi ili jaradi namijenjenih klanju;
- v) "nosač" - tvar koja se koristi za otapanje, razređivanje, raspršivanje ili drugu fizičku promjenu dodatka hrani za životinje kako bi se poboljšalo rukovanje dodatkom, njegova primjena ili korištenje, bez izmjene tehnološke funkcije dodatka, i koja sama po sebi nema nikakav tehnološki učinak;
- z) "posebne potrebe prehrane" - udovoljavanje potrebama prehrane životinja kod kojih je proces probave, apsorpcije ili metabolizma promijenjen ili može postati privremeno ili nepovratno narušen, i kojima zbog navedenog stanja može koristiti unošenje hrane za životinje primjereno njihovom stanju;
- aa) "hrana za životinje s posebnim potrebama prehrane" - hrana za životinje koja može udovoljiti određenim potrebama prehrane svojim posebnim sastavom ili postupkom proizvodnje i koja se prema tome jasno razlikuje od obične hrane za životinje. Hrana za životinje koja može zadovoljiti posebne potrebe prehrane ne uključuje ljekovitu hranu za životinje;
- bb) "kontaminirana hrana za životinje" - hrana za životinje koja sadrži količinu nepoželjnih tvari veću od one koja je prihvatljiva sukladno posebnim propisima koji se odnose na nepoželjne i zabranjene tvari u hrani za životinje;
- cc) "minimalni rok trajanja" - razdoblje tijekom kojeg osoba odgovorna za označavanje garantira da hrana za životinje uskladištena u odgovarajućim uvjetima, zadržava svoja označena svojstva. Za hranu za životinje kao cjelinu može biti označen samo minimalni rok trajanja, a određuje ga se na temelju minimalnog roka trajanja svakog sastojka;
- dd) "šarža" ili "serija" - određena količina hrane za životinje koja ima zajednička svojstva, kao što su podrijetlo, vrsta hrane za životinje, vrsta pakiranja, pakiratelj, pošiljatelj ili označavanje, a u slučaju proizvodnog postupka to je jedinica proizvodnje iz pojedinog objekta koji koristi jedinstvene proizvodne parametre ili više takvih jedinica kada se proizvode u neprekidnom nizu i zajedno se skladište;
- ee) "označavanje" - uporaba riječi, podataka, zaštitnih znakova, trgovačkog naziva, slika ili simbola na hrani za životinje. Stavljanjem tih informacija na bilo kakav medij koji se odnosi ili prati tu hranu za životinje kao: pakiranje, spremnici, obavijesti, oznake, dokumenti, prsten ili internet, uključujući i u svrhu oglašavanja;
- ff) "oznaka" - bilo koja markica, zaštitni znak, žig, slikovni ili neki drugi grafički opis, pisani, tiskani, šablonski, istaknuti, reljefni, utisnut ili pričvršćen na pakiranje ili spremnik s hranom za životinje;
- gg) "prezentacija" - oblik, izgled ili pakiranje i materijali za pakiranje koji se koriste za hranu za životinje, kao i, način na koji je predstavljena i okruženje u kojemu je izložena hrana za životinje;
- hh) "objekt" - svaka građevinska jedinica u kojoj se obavlja poslovanje s hranom za životinje;

- ii) "posebni propisi" - propisi koji su trenutačno na snazi u Bosni i Hercegovini, te sva legislativa koja izravno ili neizravno uređuje ovu oblast a koja će se donijeti u narednom razdoblju;
- jj) "pakiratelj" - svaka pravna osoba koje pakira, puni ili priprema pakiranje za prijevoz.

Članak 4.

(Mjerodavna tijela)

Mjerodavna tijela za provođenje ovoga Pravilnika su:

- a) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
- b) mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) su mjerodavna tijela definirana Zakonom o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", 34/02) u slučaju Brčko Distrikta;
- c) mjerodavna veterinarska inspeksijska tijela entiteta i Brčko Distrikta su mjerodavna tijela definirana Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05), Zakonom o inspekcijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", 74/10) i Zakonom o inspekcijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta", 24/08 i 25/08).

DIO DRUGI - OPĆE ODREDBE

Članak 5.

(Zahtjevi koji se odnose na sigurnost pri stavljanju na tržište)

- (1) Dopušteno je stavljanje na tržište i koristiti hranu za životinje ukoliko:
 - a) je zdravstveno ispravna, i
 - b) nema neposredan nepoželjan učinak na okoliš ili dobrobit životinja.
- (2) Zahtjevi iz stavka (1) ovog članka odnose se i na hranu za životinje koja je namijenjena životinjama koje se ne koriste za proizvodnju hrane.
- (3) Uz zahtjeve iz stavka (1) ovog članka, subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji stavljaju hranu za životinje na tržište, moraju osigurati da je hrana za životinje:
 - a) ispravna, izvorna, prirodna, primjerena svojoj namjeni i tržišne kvalitete; i
 - b) označena, pakirana i prezentirana sukladno odredbama ovoga Pravilnika i drugim posebnim propisima.
- (4) Hrana za životinje mora udovoljavati tehničkim odredbama o nečistoćama i drugim kemijskim odrednicama propisanim odredbama Privitka I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(Odgovornosti i obveze u poslovanju s hranom za životinje)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju udovoljavati odredbama u pogledu sljedivosti sadržanim u posebnim propisima koji se odnose na područje prehrane životinja.
- (2) Osoba odgovorna za označavanje hrane za životinje mora mjerodavnom tijelu osigurati potrebite podatke koji se odnose na sastav ili navedena svojstva hrane za životinje, koju je ta osoba stavila na tržište, te omogućiti provjeru točnosti podataka navedenih na oznakama, uključujući

točnost težinskih postotaka krmiva korištenih u krmnim smjesama.

- (3) U slučaju potrebe za poduzimanjem žurnih mjera koje se odnose na zdravlje ljudi ili životinja ili na okoliš, mjerodavno tijelo može pružiti kupcu dostupne informacije iz stavka (2) ovog članka pod uvjetom da je nakon procjene opravdanih interesa proizvođača i kupaca utvrđeno da je davanje takvih informacija opravdano. Mjerodavno tijelo navedene informacije pruža pod uvjetom da kupac potpiše izjavu o čuvanju tajnosti podataka.

Članak 7.

(Ograničenja i zabrane)

- (1) Hrana za životinje ne smije sadržavati niti sastojati se od tvari čije je stavljanje na tržište ili korištenje u prehrani životinja zabranjeno ili ograničeno. Popis navedenih tvari utvrđen je u Privitku III. ovoga Pravilnika.
- (2) Ured mijenja i dopunjuje popis tvari čije je stavljanje na tržište ili korištenje u prehrani životinja zabranjeno ili ograničeno, uzimajući u obzir znanstvene dokaze, tehnološki napredak, te obavještanje putem Sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (eng. Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF) ili rezultata službenih kontrola koje se provode sukladno odredbama posebnih propisa o hrani i hrani za životinje, te propisa o zdravlju i zaštiti životinja.

DIO TREĆI - STAVLJANJE NA TRŽIŠTE POSEBNIH VRSTA HRANE ZA ŽIVOTINJE

Članak 8.

(Udio dodataka hrani za životinje)

- (1) Ne dovodeći u pitanje uvjete korištenja dodatka hrani za životinje utvrđene odgovarajućim posebnim propisima o odobravanju dodataka, krmiva i dopunske krmne smjese ne smiju sadržavati dodatke hrani za životinje u količini 100 puta višoj od utvrđene najviše količine toga dodatka u potpunoj krmnoj smjesi ili pet puta višoj u slučaju kokcidostatika i histomonostatika.
- (2) Količina dodatka, 100 puta viša od utvrđene najviše količine u potpunoj krmnoj smjesi iz stavka (1) ovog članka može se preći ukoliko sastav takvih proizvoda ispunjava uvjete u pogledu prehrane životinja s posebnim potrebama prehrane. Uvjeti korištenja takvih proizvoda određeni su posebnim popisom.

Članak 9.

(Stavljanje na tržište hrane za životinje s posebnim potrebama prehrane)

Hrana za životinje s posebnim potrebama prehrane može se kao takva staviti na tržište ukoliko se njezina namjena korištenja nalazi na popisu predviđenih namjena korištenja sukladno posebnom propisu i ako ispunjava temeljna svojstva prehrane.

DIO ČETVRTI - OZNAČAVANJE, PREZENTACIJA I PAKIRANJE

Članak 10.

(Opća načela)

- (1) Označavanje i prezentacija hrane za životinje ne smije dovođiti korisnika u zabludu, prvenstveno:
 - a) u odnosu na namjenu korištenja ili svojstva hrane za životinje, a posebice prirodu proizvodnog postupka ili izradu, oznaku, svojstva, sastav, količinu, trajnost, vrstu ili kategoriju životinja kojima je namijenjena;
 - b) pripisivanjem nepostojećih učinaka ili svojstava hrani za životinje ili isticanjem posebnih svojstava

- hrane za životinje kada su ona svojstvena istovjetnoj hrani za životinje; ili
- c) u odnosu na usklađenost označavanja s Katalogom krmiva sukladno čl. 23. i 24. ovoga Pravilnika.
- (2) Krmiva ili krmne smjese, koje se stavljaju na tržište u rasutom stanju i/ili u nezatvorenim pakiranjima ili spremnicima sukladno članku 22. stavak (2) ovoga Pravilnika mora pratiti dokument koji sadrži sve obvezne podatke o označavanju u odnosu na obvezno označavanje propisano odredbama ovoga Pravilnika.
- (3) Ukoliko se hrana za životinje prodaje putem sredstava komuniciranja svi obvezni podaci o označavanju, koji se zahtijevaju sukladno odredbama ovoga Pravilnika, osim podataka iz članka 14. toč. b), d) i e) ovoga Pravilnika i članka 15. stavak (2) točka c) ili članka 17. stavak (1) točka d) ovoga Pravilnika moraju biti navedeni na priloženom dokumentu ili se dostavljaju na drugi prikladan način prije zaključivanja prodaje na daljinu najkasnije do trenutka isporuke hrane za životinje.
- (4) Dodatne odredbe o označavanju, osim odredbi navedenih u ovome Dijelu, navedene su u Pravitku II. ovoga Pravilnika.
- (5) Dopuštena odstupanja za neusklađenost između označenog sastava krmiva ili krmnih smjesa i analitičkih vrijednosti dobivenih pri provođenju službenih kontrola propisana su u Pravitku IV. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

(Odgovornost)

- (1) Osoba odgovorna za označavanje, osigurava dostupnost i točnost podataka o označavanju.
- (2) Osoba odgovorna za označavanje je subjekt u poslovanju s hranom za životinje koji prvi stavlja hranu za životinje na tržište, ili kada je prihvatljivo, subjekt u poslovanju s hranom za životinje pod čijim se imenom ili nazivom, hrana za životinje stavlja na tržište.
- (3) Obzirom na utjecaj koji njihove aktivnosti imaju na označavanje, subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da podaci navedeni putem bilo kojeg od medija ispunjavaju zahtjeve propisane ovim Pravilnikom.
- (4) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji su odgovorni za maloprodajne ili distribucijske aktivnosti koje ne utječu na označavanje, imaju dužnost da izbjegnu opskrbljivanje hranom za životinje za koju znaju ili su mogli pretpostaviti, na temelju informacija koje posjeduju i kao stručnjaci, da navedena hrana za životinje ne udovoljava navedenim zahtjevima.
- (5) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje, unutar poslovanja pod svojom kontrolom, moraju osigurati da se pojedinosti u svezi s obveznim označavanjem prenose putem lanca prehrane, s ciljem da informacija bude dostupna krajnjem korisniku hrane za životinje sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 12.

(Tvrđnje)

- (1) Pri označavanju i prezentaciji krmiva i krmnih smjesa može se ukazati na prisutnost ili odsutnost pojedinih tvari u hrani za životinje, na poseban učinak prehrane ili djelovanje ili na posebnu funkciju koja se odnosi na navedeno, pod uvjetom da je udovoljeno slijedećim zahtjevima:
- a) tvrdnje su objektivne, mjerodavno tijelo ih može provjeriti, a korisnik hrane za životinje razumjeti, i
- b) osoba odgovorna za označavanje na zahtjev mjerodavnog tijela osigurava znanstveno utemeljene tvrdnje, bilo putem javno dostupnog znanstvenog

dokaza ili putem dokumentiranog istraživanja firme. Znanstveno utemeljena tvrdnja mora biti dostupna u vrijeme stavljanja hrane za životinje na tržište. Kupci mogu mjerodavnom tijelu izraziti sumnju u istinitost tvrdnje. Ako se utvrdi da tvrdnja nije dovoljno utemeljena, smatrat će se da deklariranje u odnosu na tvrdnju dovodi u zabludu u smislu članka 10. ovoga Pravilnika.

- c) kada mjerodavno tijelo sumnja u znanstveno utemeljene tvrdnje, može o tvrdnji zatražiti mišljenje Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).
- (2) Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka (1) ovog članka, tvrdnje koje se odnose na najpovoljniju prehranu i održavanje ili zaštitu fiziološkog stanja, dopuštene su ukoliko ne sadrže tvrdnje navedene u stavku (3) točka a) ovog članka.
- (3) Označavanje ili prezentacija krmiva i krmnih smjesa ne smije sadržavati tvrdnje o:
- a) sprečavanju, tretiranju ili liječenju bolesti, osim kod uporabe kokcidiostatika i histomonostatika što je regulirano posebnim propisima. Ova se točka ne odnosi na tvrdnje o nutritivnim disbalansima, ukoliko nisu povezani sa znakovima bolesti;
- b) posebnoj hranidbenoj namjeni za životinje s posebnim potrebama prehrane, navedenim na popisu predviđenih namjena korištenja iz članka 9. ovog Pravilnika, osim ako ne ispunjava navedene zahtjeve.

Članak 13.

(Pojedinosti koje se odnose na obvezno označavanje)

- (1) Pojedinosti koje se odnose na obvezno označavanje vidljivo i u cijelosti se ističu na pakiranju, spremniku, na oznaci koja je na njega pričvršćena ili na pratećem dokumentu sukladno članku 10. stavak (2) ovoga Pravilnika, na vidljiv, jasno čitljiv i neizbrisiv način, a na jednom od zvaničnih jezika u Bosni i Hercegovini.
- (2) Pojedinosti koje se odnose na obvezno označavanje moraju biti uočljive i ne smiju se prikriti bilo kojim drugim podacima, te se prikazuju u boji, tipu i veličini slova koja ne prikrivaju ili naglašavaju bilo koji dio podataka, osim ukoliko navedena odstupanja ukazuju na određena upozorenja.

Članak 14.

(Opći zahtjevi za obvezno označavanje)

Krmiva ili krmne smjese dopušteno je stavljati na tržište ukoliko su označene na slijedeći način:

- a) vrsta hrane za životinje: "krmivo", "potpuna krmna smjesa" ili "dopunska krmna smjesa", na odgovarajući način;
- 1) za "potpune krmne smjese" može se koristiti naziv "potpuna mliječna zamjenica", na odgovarajući način;
- 2) za "dopunske krmne smjese" mogu se koristiti slijedeći nazivi na odgovarajući način: "mineralna mješavina" ili "dopunska mliječna zamjenica";
- 3) za kućne ljubimce osim pasa i mačaka "potpuna krmna smjesa" ili "dopunska krmna smjesa" može se zamijeniti sa "krmna smjesa";
- b) ime ili naziv te adresa subjekta u poslovanju s hranom za životinje, koji je odgovoran za označavanje;

- c) ukoliko je dostupan, broj odobrenja objekta fizičke ili pravne osobe odgovorne za označavanje dodijeljen sukladno posebnim propisima;
- d) broj šarže ili serije;
- e) neto količina izražena u jedinici mase u slučaju čvrstih proizvoda, i u jedinicama mase ili volumena u slučaju tekućih proizvoda;
- f) popis dodataka hrani za životinje kojemu prethodi naslov: "dodaci hrani za životinje" sukladno Privitku VI. Poglavlju I. ili Privitku VII. Poglavlju I. ovoga Pravilnika, na odgovarajući način, i ne dovodeći u pitanje odredbe o označavanju, utvrđene posebnim propisima o odobrenju pojedinog dodatka hrani za životinje; i
- g) sadržaj vlage sukladno Privitku I. točka 6. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

(Posebni zahtjevi za obvezno označavanje krmiva)

- (1) Uz zahtjeve propisane člankom 14. ovoga Pravilnika, označavanje krmiva uključuje:
 - a) naziv krmiva koji se navodi sukladno članku 23. stavak (3) ovoga Pravilnika;
 - b) obvezno označavanje odgovarajuće kategorije iz popisa navedenog u Privitku V. ovoga Pravilnika, a koje može biti zamijenjeno podacima iz Kataloga krmiva iz članka 23. ovoga Pravilnika za svako pojedinačno krmivo iz odgovarajuće kategorije.
- (2) Uz zahtjeve propisane u stavku (1) ovog članka, krmiva kojima su dodani dodaci moraju biti označena na slijedeći način:
 - a) vrste ili kategorije životinja za koje je krmivo namijenjeno, kada dodaci o kojima je riječ nisu odobreni za sve vrste životinja ili kada su odobreni u najvećoj dopuštenoj količini za određene vrste životinja;
 - b) napuci za pravilno korištenje sukladno Privitku II. točka 4. ovoga Pravilnika, kada su utvrđene najviše dopuštene vrijednosti dodataka hrani za životinje; i
 - c) minimalni rok trajanja za dodatke hrani za životinje, osim tehnoloških dodataka.

Članak 16.

(Posebni zahtjevi za obvezno označavanje krmnih smjesa)

- (1) Uz zahtjeve propisane člankom 14. ovoga Pravilnika, označavanje krmnih smjesa uključuje i slijedeće:
 - a) vrste ili kategorije životinja kojima je krmna smjesa namijenjena;
 - b) napuci za pravilno korištenje, navodeći svrhu za koju je hrana namijenjena; kada je primjenjivo, napuci trebaju biti sukladni Privitku II. točki 4. ovoga Pravilnika;
 - c) u slučajevima kada proizvođač nije osoba odgovorna za označavanje, potrebno je navesti slijedeće:
 - 1) ime ili naziv i adresu proizvođača, ili
 - 2) broj odobrenja proizvođača, iz članka 14. točka c) ovoga Pravilnika;
 - d) navođenje minimalnog roka trajanja sukladno slijedećim zahtjevima:
 - 1) "uporabiti do..." nakon čega slijedi nadnevak koji označava određeni dan, u slučaju hrane za životinje koja je usljed procesa razgradnje lako kvarljiva";
 - 2) "najbolje uporabiti do..." nakon čega slijedi nadnevak koji označava određeni mjesec u slučaju druge hrane za životinje. Ukoliko je na oznaci naveden nadnevak proizvodnje,

- minimalni rok trajanja može se označiti i kao "...(vremensko razdoblje u danima ili mjesecima) nakon nadnevak proizvodnje";
- e) popis krmiva od kojih je sastavljena hrana za životinje pod naslovom "Sastav", navodeći naziv svakog pojedinačnog krmiva sukladno članku 15. stavak (1) točka a) ovoga Pravilnika, i navodeći odnosna pojedinačna krmiva u padajućem poretku po težini, izračunato na temelju udjela suhe tvari u krmnoj smjesi. Navedeni popis može sadržavati i udio krmiva izražen u postocima; i
- f) obvezne podatke o označavanju propisane u Privitku VI. Poglavlju II. ili Privitku VII. Poglavlju II. ovoga Pravilnika, na odgovarajući način.
- (2) U odnosu na popis propisan u stavku (1) točka e) ovog članka, primjenjuju se slijedeći zahtjevi:
 - a) naziv i težinski udio krmiva izražen u postocima označava se ukoliko je njegova prisutnost naglašena na oznaci riječju, slikom ili grafičkim prikazom;
 - b) ukoliko težinski udjeli krmiva izraženi u postocima ugrađenih u krmne smjese za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane, nisu navedeni na oznaci, osoba odgovorna za označavanje na zahtjev kupca dostavlja podatke o količinskom sastavu u rasponu od +/- 15% vrijednosti prema recepturi hrane za životinje; i
 - c) ukoliko su krmne smjese namijenjene životinjama koje se ne koriste za proizvodnju hrane, osim krznaša, naziv krmiva može se zamijeniti nazivom kategorije kojoj krmiva pripadaju.
- (3) U slučaju potrebe za poduzimanjem žurnih mjera koje se odnose na zdravlje ljudi ili životinja ili okoliš mjerodavno tijelo pruža kupcu dostupne informacije, sukladno članku 6. stavak (2) ovoga Pravilnika, pod uvjetom da je nakon procjene opravdanih interesa proizvođača i kupaca utvrđeno da je davanje takvih informacija opravdano. Ako je to primjereno, mjerodavno tijelo navedene informacije daje pod uvjetom da kupac potpiše izjavu o čuvanju tajnosti podataka.
- (4) Sukladno stavku (2) točka c) ovog članka, popis kategorija krmiva umjesto pojedinačnih krmiva koje se mogu navesti na oznaci hrane za kućne ljubimce, naveden je u Privitku IX. ovoga Pravilnika.

Članak 17.

(Dodatni zahtjevi za obvezno označavanje hrane za životinje s posebnim potrebama prehrane)

- Osim općih zahtjeva za obveznim označavanjem iz čl. 14., 15. i 16. ovoga Pravilnika, na odgovarajući način, označavanje hrane za životinje s posebnim potrebama prehrane uključuje i:
- a) izraz "dijetetski", koji se navodi isključivo za hranu za životinje s posebnim potrebama prehrane, uz naziv hrane za životinje kako je utvrđeno člankom 14. točka a) ovoga Pravilnika;
 - b) pojedinosti propisane u posebnom propisu sukladno članku 9. ovoga Pravilnika; i
 - c) napomenu da je potrebno potražiti stručno mišljenje nutricionista ili veterinaru, prije korištenja hrane za životinje ili prije produžavanja vremena njenog korištenja.

Članak 18.

(Dodatni zahtjevi za obvezno označavanje hrane za kućne ljubimce)

Na oznaci hrane za kućne ljubimce treba biti naveden besplatni telefonski broj ili drugo prikladno sredstvo

komunikacije, kako bi se kupcu omogućilo da dobije dodatne informacije o obveznim pojedinostima kao što su:

- a) dodaci hrani za životinje sadržani u hrani za kućne ljubimce; i
- b) krmivima sadržanim u hrani za kućne ljubimce, koja su označena nazivom kategorije sukladno članku 16. stavak (2) točka c) ovoga Pravilnika.

Članak 19.

(Dodatni zahtjevi za obvezno označavanje neusklađene hrane za životinje)

Uz zahtjeve navedene u čl. 14., 15., 16. i 17. ovoga Pravilnika, hrana za životinje koja ne udovoljava zahtjevima određenim posebnim propisima, kao što je kontaminirana hrana za životinje, označava se na način određen u Privitku VIII. ovoga Pravilnika.

Članak 20.

(Odstupanja)

- (1) Podatke navedene u članku 14. toč. c), d), e) i g) i članku 15. stavak (1) točka b) ovoga Pravilnika nije potrebno navoditi ukoliko je prije svake transakcije kupac pisanim putem izjavio da odnosne podatke ne zahtijeva. Transakcija se može sastojati od nekoliko pošiljki uz koju se prilaže Izjava.
- (2) Na upakiranoj hrani za životinje pojedinosti navedene u članku 14. toč. c), d) i e) i članku 15. stavak (2) točka c) ili članku 16. stavak (1) toč. c), d) i e) ovoga Pravilnika, mogu se navesti na pakiranju izvan mjesta na kojemu se nalazi oznaka sukladno članku 13. stavak (1) ovoga Pravilnika. U takvim slučajevima treba posebice istaknuti gdje se te pojedinosti nalaze.
- (3) Pojedinosti koje su propisane člankom 14. toč. c), d), e) i g) i člankom 15. stavak (1) točka b) ovoga Pravilnika nisu obvezne za krmiva koja ne sadrže dodatke hrani za životinje, osim konzervansa ili silažnih dodataka, i koja su proizvedena i isporučena od strane subjekta u poslovanju s hranom za životinje korisniku hrane za životinje u primarnoj proizvodnji za korištenje unutar vlastitog posjeda.
- (4) Obvezno označavanje navedeno u članku 16. stavak (1) točka f) ovoga Pravilnika ne zahtijeva se za mješavine cjelovitog zrnja žitarica, sjemenki i plodova.
- (5) Kada se krmna smjesa sastoji od najviše tri krmiva, pojedinosti o označavanju navedene u članku 16. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Pravilnika, ne zahtijevaju se kada su korištena krmiva jasno opisana.
- (6) Za količine krmiva ili krmnih smjesa koje ne prelaze 20 kg, a namijenjene su krajnjem korisniku, te se prodaju u rasutom stanju, kupca se može upozoriti na pojedinosti iz čl. 14., 15. i 16. ovoga Pravilnika, putem primjerene obavijesti na prodajnom mjestu. U takvim slučajevima, pojedinosti iz članka 14. točka a) i članka 15. stavak (1) ili članka 16. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Pravilnika, na odgovarajući način, moraju se ispostaviti kupcu najkasnije na računu ili uz račun.
- (7) Za količine hrane za kućne ljubimce koje se prodaju u pakiranjima s nekoliko spremnika, pojedinosti iz članka 14. toč. b), c), f) i g) i članka 16. stavak (1) toč. b), c), e) i f) ovoga Pravilnika mogu se navesti samo na vanjskom pakiranju, umjesto na svakom spremniku, uz uvjet da ukupna težina pakiranja ne prelazi 10 kg.

Članak 21.

(Dobrovoljno označavanje)

- (1) Uz zahtjeve obveznog označavanja, označavanje krmiva i krmnih smjesa može uključivati i dobrovoljno

označavanje, pod uvjetom da se postupa sukladno općim načelima propisanim odredbama ovoga Pravilnika.

- (2) Dodatni uvjeti za dobrovoljno označavanje mogu se utvrditi vodičima za dobru praksu označavanja iz članka 24. ovoga Pravilnika.

Članak 22.

(Pakiranje)

- (1) Krmiva i krmne smjese stavljaju se na tržište jedino u zatvorenim pakiranjima ili spremnicima. Pakiranja ili spremnici moraju biti zatvoreni na način da se prilikom otvaranja pakiranja ili spremnika mjesto zatvaranja trajno ošteti i ne može se ponovno uporabiti.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, slijedeća hrana za životinje može se stavljati na tržište u rasutom obliku ili u nezatvorenim pakiranjima ili spremnicima:
 - a) krmiva;
 - b) krmne smjese dobivene isključivo miješanjem zrnja ili cijelih plodova;
 - c) pošiljke između proizvođača krmnih smjesa;
 - d) pošiljke krmnih smjesa izravno od proizvođača korisniku hrane za životinje;
 - e) pošiljke od proizvođača krmne smjese do firme za pakiranje;
 - f) količine krmnih smjesa koje ne prelaze 50 kg težine, a namijenjene su krajnjem korisniku i uzimaju se izravno iz zatvorenog pakiranja ili spremnika; i
 - g) blokovi za lizanje.

DIO PETI - KATALOG KRMIVIMA I VODIČI ZA DOBRU PRAKSU OZNAČAVANJA

Članak 23.

(Katalog krmivima)

- (1) Katalog krmivima izrađuje se radi poboljšanja označavanja krmiva i krmnih smjesa. Katalog krmiva olakšava razmjenu informacija o svojstvima proizvoda i navodi krmiva kao popis koji nije konačan. Sadrži najmanje slijedeće podatke za svako navedeno krmivo:
 - a) naziv;
 - b) identifikacijski broj;
 - c) opis krmiva uključujući informacije o proizvodnom procesu, ukoliko je primjereno;
 - d) podatke koji zamjenjuju obvezno označavanje sukladno članku 15. stavak (1) točka b) ovoga Pravilnika; i
 - e) pojmovnik s definicijama različitih postupaka i navedenih tehničkih izraza.
- (2) Odredbe ovog članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje zahtjeve koji se odnose na sigurnost propisane člankom 5. ovoga Pravilnika.
- (3) Korištenje Kataloga od strane subjekata u poslovanju s hranom za životinje je dobrovoljno. Naziv krmiva naveden u Katalogu može se koristiti jedino pod uvjetom da se poštuju sve relevantne odredbe navedene u Katalogu.
- (4) Katalog krmiva donosi Ured u suradnji i uz suglasnost s mjerodavnim tijelima iz članka 4. točka b) ovoga Pravilnika.

Članak 24.

(Vodiči za dobru praksu označavanja)

- (1) Ured potiče izradu dva vodiča za dobru praksu označavanja (u daljnjem tekstu: Vodiči), jedan za hranu za kućne ljubimce i drugi za krmne smjese za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane, koji može uključivati dio o krmnim smjesama za krznaše.
- (2) Vodiči imaju za cilj poboljšati označavanje. Vodiči sadržavaju odredbe iz članka 13. ovoga Pravilnika o

- predstavljajući podatke na oznaci i članka 21. ovoga Pravilnika o dobrovoljnom označavanju, te članka 12. ovoga Pravilnika o korištenju tvrdnji.
- (3) Korištenje Vodiča od strane subjekata u poslovanju s hranom za životinje je dobrovoljno. Ukoliko se korištenje bilo kojeg Vodiča navede na oznaci, mora se postupati sukladno svim odredbama Vodiča.
- (4) Vodiče donosi Ured u suradnji i uz suglasnost s mjerodavnim tijelima iz članka 4. točka b) ovoga Pravilnika.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25. (Privici)

- (1) Privici od I. do IX. čine sastavni dio ovoga Pravilnika.
- (2) Iznimno od Pravitka I. točka 1. ovoga Pravilnika, do 01. siječnja 2015. godine, pojedina krmiva mogu se koristiti i stavljati na tržište dok se ne odredi najveći udio kemijskih nečistoća, koje su posljedica postupka proizvodnje i pomoćnih tehnoloških sredstava.

Članak 26. (Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 1. siječnja 2014. godine.

VM broj 33/13
17. siječnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

PRIVITAK I. TEHNIČKE ODREDBE O NEČISTOĆAMA, MLIJEČNIM ZAMJENICAMA, VEZIVIMA ILI SREDSTVIMA ZA DENATURIRANJE, KOLIČINI PEPELA I UDJELU VLAGE SUKLADNO ČLANU 5. OVOGA PRAVILNIKA

- Sukladno dobroj proizvođačkoj praksi krmiva moraju biti slobodna od kemijskih nečistoća koje nastaju u njihovom proizvodnom procesu kao i od pomoćnih tehnoloških sredstava, osim ukoliko je određen poseban maksimalan sadržaj u Katalogu sukladno članku 23. ovoga Pravilnika.
- Botanička čistoća krmiva ne smije biti manja od 95%, osim ukoliko je u Katalogu iz članka 23. ovoga Pravilnika određena drugačija razina. Botaničke nečistoće sadržavaju nečistoće biljnih materijala bez nepoželjnih učinaka na životinje npr. slamu i sjemenke drugih kultiviranih vrsta ili korova. Botaničke nečistoće kao što su rezidue drugih sjemenki ili plodova uljarica dobivenih iz prethodnog proizvodnog procesa, ne smiju prelaziti 0,5% za svaku vrstu sjemenki ili plodova uljarica.
- Razina željeza u mliječnoj zamjenici za telad tjelesne mase od 70 kg ili manje, mora biti najmanje 30 miligrama po kilogramu potpune krmne smjese pri sadržaju vlage od 12%.
- Kada se krmiva koriste kao denaturanti ili veziva drugih krmiva, dobiveni proizvod i dalje se smatra krmivom. Naziv, podrijetlo i količina krmiva korištenih kao denaturanti ili veziva moraju biti navedeni na oznaci. Ukoliko je krmivo vezano drugim krmivom, postotak veziva ne smije prelaziti 3% ukupne težine.
- Količina pepela netopivog u klorovodičnoj kiselini ne smije prelaziti 2,2% suhe tvari. Količina pepela viša od 2,2% dopuštena je u slučaju:
 - krmiva;

- krmne smjese koja sadrži odobrena mineralna veziva;
 - mineralne mješavine;
 - krmnih smjesa koje sadrže više od 50% nusproizvoda riže ili šećerne repe;
 - krmnih smjesa namijenjenih uzgoju riba sa sadržajem ribljeg brašna većim od 15%, pod uvjetom da je količina navedena na oznaci.
6. Ukoliko u Privitku V. ovoga Pravilnika ili u Katalogu iz članka 23. ovoga Pravilnika nije drugačije određeno, udio vlage u hrani za životinje mora biti naveden na oznaci ako prelazi:
- 5% za mineralne mješavine koje ne sadrže organske tvari,
 - 7% za mliječne zamjenice i druge krmne smjese s udjelom mliječnih proizvoda većim od 40%,
 - 10% za mineralne mješavine koje sadrže organske tvari,
 - 14% za ostalu hranu za životinje.

PRIVITAK II. OPĆA NAČELA O OZNAČAVANJU IZ ČLANKA 10. STAVAK (4) OVOGA PRAVILNIKA

- Sadržaji ili količine koje su navedene ili trebaju biti označene odnose se na težinu hrane za životinje, osim ukoliko je drugačije određeno.
- Brojčana oznaka nadnevka prati slijed: dan, mjesec i godina, a oblik mora biti naveden na oznaci kraticom: "DD/MM/GG".
- Kod označavanja hrane za kućne ljubimce dopušteno je koristiti riječi: "hrana za kućne ljubimce".
- U napucima za pravilno korištenje dopunskih krmnih smjesa i krmiva u kojima dodaci prelaze najviše dopuštene vrijednosti, za potpunu krmnu smjesu trebaju biti navedene najviše količine:
 - u gramima ili kilogramima ili jedinicama volumena dopunske krmne smjese i krmiva po životinji po danu, ili
 - kao postotak u dnevnom obroku, ili
 - po kilogramu potpune krmne smjese ili postotku u potpunoj krmnoj smjesi,
 kako bi se osiguralo poštivanje odgovarajućih najviših dopuštenih udjela dodataka hrani za životinje u dnevnom obroku.
- Bez utjecaja na analitičke metode, kod hrane za kućne ljubimce izraz "sirove bjelančevine" može se zamijeniti izrazom "bjelančevine", izraz "sirova ulja i masnoće" može se zamijeniti izrazom "sadržaj masti", a izraz "sirovi pepeo" može se zamijeniti izrazom "ostatak nakon izgaranja" ili "anorganska tvar".

PRIVITAK III. POPIS TVARI ČIJE JE STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ILI KORIŠTENJE U PREHRANI ŽIVOTINJA OGRAĐENO ILI ZABRANJENO SUKLADNO ČLANKU 7. OVOGA PRAVILNIKA

Zabranjene tvari

- Izmet, mokraća i odvojen sadržaj probavnog trakta nakon pražnjenja ili uklanjanja probavnog trakta bez obzira na način obrade ili primjesu.
- Koža obrađivana sredstvima za štavljenje, uključujući i njezin otpad.
- Sjemenski i drugi sadni materijali koji su nakon žetve tretirani sredstvima za zaštitu bilja i njihovi nusproizvodi.
- Drvo, piljevina i drugi materijali podrijetlom od drveta koje je obrađivano sredstvima za zaštitu.

5. Sav otpad dobiven u različitim fazama pročišćavanja komunalnih, sanitarnih i tehnoloških otpadnih voda, bez obzira na bilo koju daljnju obradu toga otpada i bez obzira na podrijetlo otpadnih voda¹.
6. Čvrsti komunalni otpad², kao što je otpad iz kućanstva.
7. Pakiranje i dijelovi ambalaže korišteni u poljoprivredno-prehrambenoj industriji.
8. Bjelančevinasti proizvodi dobiveni od kvasaca roda *Candida* uzgojenih na n-alkanima.

PRIVITAK IV.**DOPUŠTENA Odstupanja ZA OZNAČAVANJE SASTAVA KRMIVA ILI KRMNIH SMJESA IZ ČLANKA 10. STAVAK (5) OVOGA PRAVILNIKA****DIO A**

Odstupanja za analitičke sastojke iz Privitaka I., V., VI. i VII. ovoga Pravilnika

1. Odstupanja utvrđena u ovome Dijelu uključuju tehnička i analitička odstupanja. Kada se utvrde analitička odstupanja za mjernu nesigurnost i proceduralne varijacije potrebno je prilagoditi vrijednosti iz točke 2. ovoga Dijela kako bi ona uključivala samo tehnička odstupanja.
2. Ako se utvrdi da sastav krmiva ili krmne smjese odstupa od označene vrijednosti za analitičke sastojke iz Privitaka I., V., VI. i VII. ovoga Pravilnika, dopuštena su sljedeća odstupanja:
 - (a) za sirovo ulje i masti, sirove bjelančevine i sirovi pepeo:
 - (i) $\pm 3\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj 24% ili više;
 - (ii) $\pm 12,5\%$ označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 24%, ali ne manji od 8%;
 - (iii) $\pm 1\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj manji od 8%;
 - (b) za sirova vlakna, šećer i škrob:
 - (i) $\pm 3,5\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj 20% ili više;
 - (ii) $\pm 17,5\%$ označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 20%, ali ne manji od 10%;
 - (iii) $\pm 1,7\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj manji od 10%;
 - (c) za kalcij, pepeo netopiv u klorovodoničnoj kiselini, ukupni fosfor, natrij, kalij i magnezij:
 - (i) $\pm 1\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj 5% ili više;
 - (ii) $\pm 20\%$ označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 5%, ali ne manji od 1%;
 - (iii) $\pm 0,2\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj manji od 1%;
 - (d) za vlagu:
 - (i) $\pm 8\%$ označenog sadržaja ako je označeni sadržaj 12,5% ili više;
 - (ii) $\pm 1\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj manji od 12,5%, ali ne manji od 5%;
 - (iii) $\pm 20\%$ označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 5%, ali ne manji od 2%;
 - (iv) $\pm 0,4\%$ ukupne mase ili volumena ako je označeni sadržaj manji od 2%;

- (e) u pogledu energetske vrijednosti i vrijednost bjelančevina, ako dopuštena odstupanja nisu utvrđena sukladno metodi Europske unije ili odgovarajućoj službenoj metodi u Bosni i Hercegovini, primjenjuju se sljedeća dopuštena odstupanja: za energetska vrijednost 5%, a za vrijednost bjelančevina 10%.
3. Iznimno od točke 2. podtočke (a) ovoga Dijela, u pogledu sirovoga ulja i masti, te sirovih bjelančevina u hrani za kućne ljubimce, ako je označeni sadržaj manji od 16%, dopušteno odstupanje iznosi $\pm 2\%$ ukupne mase ili volumena.
4. Iznimno od točke 2. ovoga Dijela, dopušteno odstupanje od označenog sadržaja gornje granice za sirovo ulje i masti, šećer, škrob, kalcij, natrij, kalij i magnezij u pogledu energetske vrijednosti i proteinske vrijednosti može iznositi dva puta više od dopuštenih odstupanja navedenih u točkama 2. i 3. ovoga Dijela.
5. Iznimno od točke 2. ovoga Dijela, dopuštena odstupanja za pepeo netopiv u klorovodoničnoj kiselini i vlagu primjenjuju se samo na gornju granicu, a donja granica odstupanja nije ograničena.

DIO B

Dopuštena odstupanja za dodatke hrani za životinje označene sukladno Pravicima I., V., VI. i VII. ovoga Pravilnika

1. Dopuštena odstupanja utvrđena u ovome Dijelu uključuju samo tehničko odstupanje. Ona se primjenjuju na dodatke hrani za životinje s popisa dodataka hrani za životinje i popisa analitičkih sastojaka. Odstupanja za dodatke hrani za životinje navedene kao analitički sastojci primjenjuju se na ukupni iznos označen kao zagarantirana količina na kraju najkraćeg roka trajanja hrane za životinje. Ako se utvrdi da je sadržaj dodatka hrani za životinje u krmivu ili krmnoj smjesi manji od označenog sadržaja, dopuštena su sljedeća odstupanja:
 - (a) 10% označenog sadržaja ako je označeni sadržaj 1000 jedinica ili više;
 - (b) 100 jedinica ako je označeni sadržaj manji od 1000 jedinica, ali ne manji od 500 jedinica;
 - (c) 20% označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 500 jedinica, ali ne manji od 1 jedinice;
 - (d) 0,2 jedinice ako je označeni sadržaj manji od 1 jedinice, ali ne manji od 0,5 jedinica;
 - (e) 40% označenog sadržaja ako je označeni sadržaj manji od 0,5 jedinica.
2. Ako je najmanji i/ili najveći sadržaj dodatka hrani za životinje utvrđen odnosnim odobrenjem za taj dodatak hrani za životinje, tehnička odstupanja iz točke 1. ovoga Dijela primjenjuju se samo na najmanji sadržaj ili sadržaj manji od najvećeg sadržaja, na odgovarajući način.
3. Ako se ne prekorači utvrđeni najveći sadržaj dodatka hrani za životinje iz točke 2. ovoga Dijela, odstupanje iznad označenog sadržaja može biti tri puta veće od dopuštenog odstupanja iz točke 1. ovoga Dijela. Međutim, ako je najveći sadržaj dodataka hrani za životinje koji pripadaju skupini mikroorganizama utvrđen odnosnim odobrenjem za taj dodatak hrani za životinje, najveći sadržaj je također i najveća dopuštena vrijednost.
4. 1 jedinica u ovom dijelu znači 1 mg, 1 000 IJ, 1×10^9 CFU ili 100 jedinica enzimske aktivnosti odnosno dodatka hrani za životinje po kg hrane za životinje, na odgovarajući način.

¹ Termin se ne odnosi na tehnološke vode koje se koriste u industrije hrana i hrane za životinje. Tehnološka voda se ne smije koristiti za prehranu životinja, osim ako u svom sastavu sadrži hranu ili hranjive tvari i ako je tehnički slobodna od sredstava za čišćenje, dezinfekcijskih sredstava ili drugih tvari koje nisu od strane zakonodavstva predviđene za prehranu životinja.

² Termin čvrsti komunalni otpad ne odnosi se na ugostiteljski otpad.

**PRIVITAK V.
OBVEZNO OZNAČAVANJE KRMIVA IZ ČLANKA 17.
STAVAK (1) TOČKA b) OVOGA PRAVILNIKA**

Krmivo iz kategorije:	Obvezno označiti:
1. Voluminozna krmiva	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova vlakna
2. Zrnevlje žitarica	
3. Proizvodi i nusproizvodi zrnevlja žitarica	Škrob, ako je udio > 20% Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova ulja i masti, ako je udio > 5% Sirova vlakna
4. Sjemenke i plodovi uljarica	
5. Proizvodi i nusproizvodi sjemenki i plodova uljarica	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova ulja i masti, ako je udio > 5% Sirova vlakna
6. Zrna mahunarki	
7. Proizvodi i nusproizvodi zrna mahunarki	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova vlakna
8. Gomolji, korijenje	
9. Proizvodi i nusproizvodi gomolja i korijenja	Škrob Sirova vlakna Pepeo netopiv u HCl, ako je udio > 3,5% suhe tvari
10. Proizvodi i nusproizvodi prerade šećerne repe	Sirova vlakna ako je udio > 15% Ukupni šećer, izražen kao saharoza Pepeo netopiv u HCl, ako je udio > 3,5% suhe tvari
11. Proizvodi i nusproizvodi prerade šećerne trske	Sirova vlakna, ako je udio > 15% Ukupni šećer, izražen kao saharoza
12. Ostale sjemenke i plodovi, njihovi proizvodi i nusproizvodi, osim navedenih pod točkama 2. – 7. ove tablice	Sirove bjelančevine Sirova vlakna Sirova ulja i masti, ako je udio > 10%
13. Ostale biljke, njihovi proizvodi i nusproizvodi, osim navedenih pod točkama 8. – 11. ove tablice	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova vlakna
14. Mliječni proizvodi i nusproizvodi	Sirove bjelančevine Vlaga, ako je udio > 5% Laktoza, ako je udio > 10%
15. Proizvodi i nusproizvodi od kopnenih životinja	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova ulja i masti, ako je udio > 5% Vlaga, ako je udio > 8%
16. Ribe, ostale morske životinje, njihovi proizvodi i nusproizvodi	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova ulja i masti, ako je udio > 5%

17.	Minerali	Vlaga, ako je udio > 8% Kalcij Natrij Fosfor Ostali relevantni minerali
18.	Ostalo	Sirove bjelančevine, ako je udio > 10% Sirova vlakna Sirova ulja i masti, ako je udio > 10% Škrob, ako je udio > 30% Ukupni šećer, izražen kao saharoza, ako je udio > 10% Pepeo netopiv u HCl, ako je udio > 3,5% suhe tvari

**PRIVITAK VI.
POJEDINOSTI ZA OZNAČAVANJE KRMIVA I
KRMNIH SMJESA ZA ŽIVOTINJE KOJE SE KORISTE
ZA PROIZVODNJU HRANE**

Poglavlje I.

Označavanje dodataka hrani za životinje iz članka 14. točka f) i članka 21. stavak (1) ovoga Pravilnika

- Slijedeći dodaci navode se pod svojim posebnim nazivima koji su navedeni u odgovarajućem posebnom propisu o odobravanju dodataka hrani za životinje, prema dodanoj količini, identifikacijskom broju i nazivu funkcionalne skupine:
 - dodaci za koje su utvrđene najviše dopuštene vrijednosti za svaku ciljanu životinjsku vrstu;
 - dodaci koji pripadaju kategorijama "zootehničkih dodataka" i "kokcidiostatika i histomonostatika";
 - dodaci koji pripadaju funkcionalnoj skupini "uree i njezinih derivata" iz kategorije "nutritivnih dodataka"
- Naziv koji je naveden u posebnom propisu o odobravanju dodataka hrani za životinje i dodana količina dodatka o kojem je riječ mora se navesti ukoliko je njegova prisutnost naglašena na oznaci, riječima, slikama ili grafičkim prikazom.
- Na zahtjev kupca osoba odgovorna za označavanje saopćava kupcu naziv, identifikacijski broj i funkcionalnu skupinu dodataka hrani za životinje, koji nisu navedeni u točki 1. ovoga Poglavlja.
- Dodaci hrani za životinje koji nisu navedeni u točki 1. ovoga Poglavlja mogu se dobrovoljno navesti u cjelosti ili djelimice na način iz točke 1. ovoga Poglavlja.
- Ukoliko je na oznaci dobrovoljno označen aromatski ili nutritivni dodatak hrani za životinje, treba navesti njegovu dodanu količinu.
- Ukoliko je dodatak hrani za životinje svrstan u više od jedne funkcionalne skupine, navodi se ona funkcionalna skupina ili kategorija, koja je odgovarajuća obzirom na temeljnu funkciju u slučaju predmetne hrane za životinje.

Poglavlje II.

Označavanje analitičkog sastava iz članka 16. stavak 1. točka f) i članka 21. stavak (1) ovoga Pravilnika

1. Analitički sastav krmnih smjesa za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane označava se kako slijedi:

Hrana za životinje	Analitički sastav i vrijednosti	Ciljana vrsta životinja
Potpune krmne smjese	- Sirove bjelančevine	Sve vrste
	- Sirova vlakna	Sve vrste
	- Sirova ulja i masti	Sve vrste
	- Sirovi pepeo	Sve vrste
	- Lizin	Svinje i perad
	- Metionin	Svinje i perad
	- Kalcij	Sve vrste
	- Natrij	Sve vrste
Dopunske krmne smjese – mineralne mješavine	- Fosfor	Sve vrste
	- Lizin	Svinje i perad
	- Metionin	Svinje i perad
	- Kalcij	Sve vrste
	- Natrij	Sve vrste
Dopunske krmne smjese – ostale	- Fosfor	Sve vrste
	- Magnezij	Preživači
	- Sirove bjelančevine	Sve vrste
	- Sirova vlakna	Sve vrste
	- Sirova ulja i masti	Sve vrste
	- Sirovi pepeo	Sve vrste
	- Lizin	Svinje i perad
	- Metionin	Svinje i perad
	- Kalcij $\geq 5\%$	Sve vrste
	- Natrij	Sve vrste
	- Fosfor $\geq 2\%$	Sve vrste
- Magnezij $\geq 0,5\%$	Preživači	

2. Ukoliko su aminokiseline, vitamini i/ili elementi u trgovima navedeni pod naslovom analitički sastav, moraju se označiti u ukupnoj količini.
3. Ukoliko se navodi energetska vrijednost i/ili vrijednost bjelančevina, navedena vrijednost mora biti sukladna službenoj metodi u Europskoj zajednici, ukoliko takva postoji ili sukladna odgovarajućoj službenoj metodi u Bosni i Hercegovini, ukoliko službena metoda postoji.

PRIVITAK VII.

POJEDINOSTI ZA OZNAČAVANJE KRMIVA I KRMNIH SMJESA ZA ŽIVOTINJE KOJE SE NE KORISTE ZA PROIZVODNJU HRANE

Poglavlje I.

Označavanje dodataka hrani za životinje iz članka 14. točka f) i članka 21. stavak (1) ovoga Pravilnika

1. Slijedeći dodaci navode se pod svojim posebnim nazivima koji su navedeni u posebnom propisu o odobravanju dodataka hrani za životinje i/ili prema njihovom identifikacijskom broju, i prema dodanoj količini i nazivu funkcionalne skupine:
- dodaci za koje su utvrđene najviše dopuštene vrijednosti za svaku ciljanu životinjsku vrstu;
 - dodaci koji pripadaju kategorijama "zootehničkih dodataka" i "kokcidiostatika i histomonostatika";
 - dodaci koji pripadaju funkcionalnoj skupini "uree i njezinih derivata" iz kategorije "nutritivnih dodataka".
2. Iznimno od odredbi točke 1. ovoga Privitka, za dodatke iz funkcionalne skupine "konzervansi", "antioksidansi" i "boje" navodi se samo odgovarajuća funkcionalna skupina. U navedenom slučaju informacije iz točke 1. ovoga Privitka, osoba odgovorna za označavanje saopćava kupcu na njegov zahtjev.
3. Naziv, koji je naveden u odgovarajućem posebnom propisu o odobravanju dodataka hrani za životinje i dodana količina dodatka o kojemu je riječ mora se navesti

ukoliko je njegova prisutnost naglašena na oznaci riječima, slikama ili grafičkim prikazom.

4. Na zahtjev kupca osoba odgovorna za označavanje saopćava kupcu naziv, identifikacijski broj i funkcionalnu skupinu dodataka hrani za životinje, koji nisu navedeni u točki 1. ovoga Poglavlja.
5. Dodaci hrani za životinje koji nisu navedeni u točki 1. ovoga Poglavlja mogu se dobrovoljno navesti u cjelosti ili djelimice na način iz točke 1. ovoga Poglavlja.
6. Ukoliko je na oznaci dobrovoljno označen aromatski ili nutritivni dodatak hrani za životinje treba navesti njegovu dodanu količinu.
7. Ukoliko je dodatak hrani za životinje svrstan u više od jedne funkcionalne skupine, navodi se ona funkcionalna skupina ili kategorija, koja je odgovarajuća obzirom na temeljnu funkciju u slučaju predmetne hrane za životinje.
8. Osoba odgovorna za označavanje osigurava dostupnost mjerodavnim tijelima bilo koje informacije u svezi sa sastavom ili navedenim svojstvima hrane za životinje, koju ta osoba stavlja na tržište radi omogućavanja provjere tičnosti podataka navedenih na oznakama, uključujući potpune informacije o svim korištenim dodacima hrani za životinje.

Poglavlje II.

Označavanje analitičkog sastava iz članka 16. stavak 1. točka f) i članka 21. stavak (1) ovoga Pravilnika

1. Analitički sastav krmnih smjesa za životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane označava se kako slijedi:

Hrana za životinje	Analitički sastav	Ciljana vrsta životinja
Potpune krmne smjese	- Sirove bjelančevine	Mačke, psi i krznaši
	- Sirova vlakna	Mačke, psi i krznaši
	- Sirova ulja i masti	Mačke, psi i krznaši
	- Sirovi pepeo	Mačke, psi i krznaši
Dopunske krmne smjese – mineralne mješavine	- Kalcij	Sve vrste
	- Natrij	Sve vrste
	- Fosfor	Sve vrste
Dopunske krmne smjese – ostale	- Sirove bjelančevine	Mačke, psi i krznaši
	- Sirova vlakna	Mačke, psi i krznaši
	- Sirova ulja i masti	Mačke, psi i krznaši
	- Sirovi pepeo	Mačke, psi i krznaši
	- Sirovi pepeo	Mačke, psi i krznaši

2. Ukoliko su aminokiseline, vitamini i/ili elementi u trgovima navedeni pod naslovom analitički sastav, moraju se označiti u ukupnoj količini.
3. Ukoliko se navodi energetska vrijednost i/ili vrijednost bjelančevina, navedena vrijednost mora biti sukladna službenoj metodi u Europskoj zajednici, ukoliko takva postoji ili sukladna odgovarajućoj službenoj metodi u Bosni i Hercegovini, ukoliko takva postoji.

PRIVITAK VIII.

POSEBNE ODREDBE ZA OZNAČAVANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE KOJA NE UDOVOLJAVA ZDRAVSTVENIM I TRŽNIM ZAHTEJEVIMA UTVRĐENIM POSEBNIM PROPISIMA IZ ČLANKA 19. STAVAK (1) OVOGA PRAVILNIKA

1. Kontaminirana hrana za životinje označava se kao "hrana za životinje s previsokim udjelom/udjelima... (naziv nepoželjne/nepoželjnih tvari)" i sukladno posebnim propisima može se koristiti samo kao hrana za životinje nakon detoksikacije u odobrenim objektima.
2. Kad se kontaminaciju namjerava smanjiti ili ukloniti čišćenjem, označavanje kontaminirane hrane za životinje sadržava slijedeći dodatak: "hrana za životinje s previsokim udjelom/udjelima... (naziv nepoželjne/nepoželjnih tvari)" i sukladno posebnim

propisima može se koristiti samo nakon odgovarajućeg
čišćenja."

PRIVITAK IX.

KATEGORIJE KRMIVA KOJE SE KORISTE U SVRHU OZNAČAVANJA KRMNIH SMJESA ZA KUĆNE LJUBIMCE UMJESTO POJEDINAČNIH KRMIVA

Naziv i opis kategorije	Naziv i opis pojedinog krmiva
1. Meso i preradevine životinjskog podrijetla	Svi mesnati dijelovi zaklanih toplokrvnih kopnenih životinja, svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom, i svi proizvodi i preradevine dobivene preradom trupa ili dijelova trupa toplokrvnih kopnenih životinja
2. Mlijeko i proizvodi na bazi mlijeka	Svi mliječni proizvodi svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom i njihove preradevine nastale tijekom prerade
3. Jaja i proizvodi od jaja	Svi proizvodi od jaja svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom i njihove preradevine nastale tijekom prerade
4. Ulja i masti	Sva životinjska biljna ulja i masti
5. Kvasci	Svi kvasci čije su stanice usmrćene i osušene
6. Ribe i riblje preradevine	Ribe ili dijelovi riba, svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom i njihove preradevine nastale tijekom prerade
7. Žitarice	Sve vrste žitarica neovisno o njihovom obliku ili proizvodi dobiveni od brašnog endosperma
8. Povrće	Sve vrste povrća i mahunarki, svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom
9. Preradevine biljnog porijekla	Proizvodi nastali obradom biljnih proizvoda, posebice žitarica, povrća, mahunarki i sjemenki uljarica
10. Ekstrakti biljnih bjelančevina	Svi proizvodi biljnog podrijetla u kojima su bjelančevine koncentrirane odgovarajućim postupkom i koji sadrže najmanje 50% sirovih bjelančevina u suhoj tvari i koji se mogu preoblikovati (teksturirati)
11. Minerali	Sve anorganske tvari odgovarajuće za prehranu životinja
12. Različiti šećeri	Sve vrste šećera
13. Voće	Sve vrste voća svježeg ili konzerviranog odgovarajućim postupkom
14. Orašasti plodovi	Sve jezgre orašastih plodova
15. Sjemenke	Sve vrste cijelih ili grubo drobljenih sjemenki
16. Alge	Alge, svježe ili konzervirane odgovarajućim postupkom
17. Mekušci i rakovi	Sve vrste mekušaca, rakova i školjkaša, svježi ili konzervirani odgovarajućim postupkom, i njihove preradevine nastale tijekom prerade
18. Insekti	Sve vrste insekata i njihovih razvojnih stadija
19. Proizvodi pekarstva	Sve vrste kruha, kolača, keksa i proizvoda od tjestenine

Na osnovu člana 34. stav 4, a u vezi sa članom 51. stav 1. tач. 9. и 25. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 35. сједници одржаној 17. јануара 2013. године, донио је

ПРАВИЛНИК О СТАВЉАЊУ НА ТРЖИШТЕ И КОРИШТЕЊУ ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ

ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Овим Правилником се прописују захтјеви за стављање на тржиште и кориштење хране за животиње које се користе за производњу хране и које се не користе за производњу хране, укључујући захтјеве за означавање, паковање и презентацију хране за животиње.
- (2) Одредбе овог Правилника примјењују се не доводећи у питање одредбе из посебних прописа који се односе на подручје исхране животиња.
- (3) Одредбе овог Правилника не примјењују се на воду коју животиње пију или је намјерно уграђена у храну за животиње. Одредбе овог Правилника се примјењују на храну за животиње која се животињама даје са водом.

Члан 2.

(Циљ)

Циљ овог Правилника је осигурање високог нивоа здравствене исправности хране за животиње и јавнога здравља, те омогућавања доступности одговарајућих информација потрошачима као и осигуравање дјеловања тржишта у складу са начелима наведеним у посебним прописима који се односе на подручје исхране животиња.

Члан 3.

(Дефиниције)

За потребе овог Правилника, примјењују се следећи појмови:

- а) "храна за животиње" - је свака материја или производ, укључујући и додатке храни за животиње, прерађен, дјелимично прерађен или непрерађен, а намијењен је храњењу животиња, које производе храну или се употребљавају за производњу хране,
- б) "крмива" - производи биљног или животињског поријекла у њиховом природном облику, свјежи или конзервисани, те производи добијени индустријском прерадом истих, као и органске или анорганске материје, са или без додатака храни за животиње, за пероралну исхрану животиња или директно као такви или након прераде за припрему крмних смјеса или као супстрати за премиксе;
- ц) "додачи храни за животиње" - свака материја која, кад је уграђена у храну за животиње, може да дјелује на својства хране за животиње или на узгој животиња које производе храну или се употребљавају за производњу хране намијењену људској употреби;
- д) "премикси" - мјешавине додатака храни за животиње или мјешавине једног или више додатака храни за животиње са материјама које се користе као носачи, намијењени за производњу хране за животиње;
- е) "крмна смјеса" - мјешавина најмање два крмива са или без додатака храни за животиње намијењена пероралној исхрани животиња у облику потпуне или допунске крмне смјесе;
- ф) "допунска крмна смјеса" - мјешавина хране за животиње са високим удјелом појединих састојака која је због свог састава довољна за